

JK

Roll No. _____

Question Booklet Number

O.M.R. Serial No. :

--	--	--	--	--	--	--	--

--

B.A. VI Semester (NEP) Examination, 2025-26

Urdu

(Prem Chand)

Paper Code							
A	0	3	0	6	0	6	T

Question Booklet Series

C

Time : 1 : 30 Hours]

[Maximum Marks : 75

Instructions to the Examinee :

1. Do not open the booklet unless you are asked to do so.
2. The booklet contains 100 questions. Examinee is required to answer 75 questions in the OMR Answer-Sheet provided and not in the question booklet. **All** questions carry equal marks.
3. Examine the Booklet and the OMR Answer-Sheet very carefully before you proceed. Faulty question booklet due to missing or duplicate pages/questions or having any other discrepancy should be got immediately replaced.
4. Four alternative answers are mentioned for each question as – A, B, C & D in the booklet. The candidate has to choose the correct answer and mark the same in the OMR Answer-Sheet as per the direction :

(Remaining instructions on the last page)

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश :

1. प्रश्न-पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक आपसे कहा न जाए।
2. प्रश्न-पुस्तिका में 100 प्रश्न हैं। परीक्षार्थी को 75 प्रश्नों को केवल दी गई OMR आन्सर-शीट पर ही हल करना है, प्रश्न-पुस्तिका पर नहीं। **सभी** प्रश्नों के अंक समान हैं।
3. प्रश्नों के उत्तर अंकित करने से पूर्व प्रश्न-पुस्तिका तथा OMR आन्सर-शीट को सावधानीपूर्वक देख लें। दोषपूर्ण प्रश्न-पुस्तिका जिसमें कुछ भाग छपने से छूट गये हों या प्रश्न एक से अधिक बार छप गये हों या उसमें किसी अन्य प्रकार की कमी हो, तो उसे तुरन्त बदल लें।
4. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार सम्भावित उत्तर- A, B, C तथा D हैं। परीक्षार्थी को उन चारों विकल्पों में से सही उत्तर छँटना है। उत्तर को OMR उत्तर-पत्रक में सम्बन्धित प्रश्न संख्या में निम्न प्रकार भरना है :

(शेष निर्देश अन्तिम पृष्ठ पर)

Rough Work
रफ़ कार्य

- 1- پریم چند کے اردو ناولوں اور ان کے ہندی ناموں کے صحیح جوڑے ملائیے؟
- (1) بازار حسن۔ سیواسدن
(2) جلوہ ایثار۔ وردان
(3) چوگان ہستی۔ رنگ بھومی
(4) میدان عمل۔ کرم بھومی
- (A) چاروں صحیح ہیں
(B) 1,2,3 صحیح ہیں
(C) 1 اور 2 صحیح ہیں
(D) صرف 1 صحیح ہے
- 2- پریم چند کا افسانہ ہے؟
- (A) ننھی کی نانی
(B) بوڑھی کا کی
(C) بچھو پھوپھی
(D) ان میں سے کوئی نہیں
- 3- پریم چند کا ناول نہیں ہے؟
- (A) ایامی
(B) کشنا
(C) نرملا
(D) بیوہ
- 4- پریم چند کے ہندی ناول ہیں؟
- (A) رنگ بھومی
(B) کرم بھومی
(C) پریم آشرم
(D) یہ سبھی
- 5- پریم چند کی کس کہانی پر لکھنؤ کے ایک وید نے ”مادھوری“ پر تہک عزت کا دعویٰ دائر کیا؟
- (A) موٹے رام شاستری
(B) نجات
(C) حج اکبر
(D) منتر
- 6- پریم چند کا لکھا ڈرامہ ہے؟
- (A) کربلا
(B) سنگرام
(C) پریم کی دیوی
(D) یہ سبھی

- 7- پریم چند کی ہندی کہانیوں کا مجموعہ ہے؟
- (A) واردات
- (B) دودھ کی قیمت
- (C) مان سروور
- (D) غبن
- 8- پریم چند کی بیٹی کا نام تھا؟
- (A) کملا
- (B) آندی
- (C) مہادیوی
- (D) سرلا
- 9- پریم چند کی غیر افسانوی تخلیق ہے؟
- (A) صوبہ متحدہ میں ابتدائی تعلیم
- (B) سوانح عمری ملکہ معظمہ وکٹوریہ
- (C) A اور B دونوں
- (D) ان میں سے کوئی نہیں
- 10- پریم چند نے فسانہ آزاد کا ترجمہ کس نام سے کیا؟
- (A) فسانہ عجائب
- (B) فسانہ آزاد
- (C) آزاد کتھا
- (D) آزاد کہانی
- 11- ”قلم کا مزدور“ کے مصنف ہیں؟
- (A) امرت رائے
- (B) مدن گوپال
- (C) جعفر رضا
- (D) قمر رئیس
- 12- ”پریم چند کے ناولوں کے نسوانی کردار“ تخلیق ہے؟
- (A) شمیم نکہت
- (B) شیورانی دیوی
- (C) امرت رائے
- (D) قمر رئیس

- 13- بدھیا کس افسانے کا کردار ہے؟
- (A) پوس کی رات
- (B) کفن
- (C) حج اکبر
- (D) نمک کا داروغہ
- 14- پریم چند کا افسانہ ہے؟
- (A) گؤدان
- (B) غبن
- (C) منتر
- (D) منگل سوتر
- 15- شاکرہ، صابر اور نصیر کس افسانے کے کردار ہیں؟
- (A) حج اکبر
- (B) کفن
- (C) منتر
- (D) بوڑھی کا کی
- 16- پنڈت الوپی دین کس افسانے کا کردار ہے؟
- (A) کفن
- (B) نمک کا داروغہ
- (C) حج اکبر
- (D) منتر
- 17- پریم چند کا افسانہ نہیں ہے؟
- (A) سواسیر گیہوں
- (B) منتر
- (C) غبن
- (D) کفن
- 18- ”پریم چند: حیات اور فن“ کے مصنف ہیں؟
- (A) اصغر علی انجینیر
- (B) قمر رئیس
- (C) جعفر رضا
- (D) امرت رائے
- 19- پریم چند کے بیٹے کا نام ہے؟
- (A) مہتاب رائے
- (B) نوبت رائے
- (C) گلاب رائے
- (D) امرت رائے

- 20- ”پریم چند: گھر میں“ کے مصنف ہیں؟
- (A) شیورانی دیوی
(B) امرت رائے
(C) جعفر رضا
(D) قمر رئیس
- 21- ”پریم چند: فکروفن“ کے مصنف ہیں؟
- (A) جعفر رضا
(B) امرت رائے
(C) قمر رئیس
(D) شمیم نکہت
- 22- ”پریم چند: قلم کا سپاہی“ کے مصنف ہیں؟
- (A) امرت رائے
(B) نوبت رائے
(C) شری پت رائے
(D) قمر رئیس
- 23- ”پریم چند کہانی کار ہنما“ کے مصنف ہیں؟
- (A) قمر رئیس
(B) امرت رائے
(C) جعفر رضا
(D) مدن گوپال
- 24- افسانہ ”جج اکبر“ میں دایہ کا کیا نام ہے؟
- (A) عباسی
(B) شاکرہ
(C) حیدری
(D) اکبری
- 25- افسانہ ”نمک کا داروغہ“ کا ہیرو ہے؟
- (A) طوطا رام
(B) بنسی دھر
(C) منسارام
(D) ہوری
- 26- پریم چند کی ابتدائی کہانیوں کا محرک ہے؟
- (A) وطن پرستی کا جذبہ
(B) رومان
(C) انقلاب
(D) ان میں سے کوئی نہیں

30- مندرجہ ذیل میں سے کون سا ناول پہلے ہندی

میں شائع ہوا؟

(A) ہم خرمایں وہم ثواب

(B) نرملا

(C) جلوہ ایثار

(D) بازار حسن

31- پریم چند نے 'پریم چند' قلمی نام کس کے مشورے

پر رکھا؟

(A) فراق کے

(B) دیانند گنم کے

(C) امرت رائے کے

(D) شیورانی دیوی کے

32- پریم چند کی وفات کہاں ہوئی؟

(A) بنارس

(B) لکھنؤ

(C) دہلی

(D) کولکاتا

27- پریم چند کا پہلا ونا تمام ناول کون سا تھا؟

(A) غبن

(B) اسرار معابد

(C) گنودان

(D) بازار حسن

28- افسانہ نگاری کی ابتداء (۱۹۰۸) سے قبل پریم

چند کے کتنے ناول شائع ہو چکے تھے؟

(A) دس (۱۰)

(B) پانچ (۵)

(C) تین (۳)

(D) ایک (۱)

29- پریم چند کے افسانوی مجموعوں کی تعداد ہے؟

(A) چودہ (۱۴)

(B) دس (۱۰)

(C) آٹھ (۸)

(D) پانچ (۵)

- 33- پریم چند کی تخلیق ہے؟
- (A) ارہر کا کھیت
- (B) سائیکل کی سواری
- (C) ایک ماموں کا رومان
- (D) ان میں سے کوئی نہیں
- 34- پریم چند مدیر نہیں تھے؟
- (A) مریدا کے
- (B) مادھوری کے
- (C) اودھ پنچ کے
- (D) ہنس کے
- 35- مندرجہ ذیل میں کون سا افسانہ نہیں ہے؟
- (A) کفن
- (B) منتر
- (C) پوس کی رات
- (D) کربلا
- 36- ناول نرملہ پہلے کس زبان میں شائع ہوا؟
- (A) ہندی
- (B) اردو
- (C) انگریزی
- (D) بنگالی
- 37- ۱۹۳۶ء میں منشی پریم چند نے انجمن ترقی پسند مصنفین کے پہلے اجلاس کی۔۔۔ کی؟
- (A) نظامت
- (B) صدارت
- (C) A اور B دونوں
- (D) ان میں سے کوئی نہیں
- 38- پریم چند نے کس فلم کی اسکرپٹ لکھی؟
- (A) مدرانڈیا
- (B) مل مزدور
- (C) ہم ایک ہیں
- (D) ان میں سے کوئی نہیں
- 39- پریم چند نے بنارس سے کس ہفتہ وار اخبار کا اجرا کیا؟
- (A) جاگرن
- (B) ہندوستان
- (C) ہنس
- (D) مادھوری

43- پریم چند نے کس تحریک کی حمایت میں ملازمت

سے استعفیٰ دیا؟

(A) خلافت تحریک

(B) تحریک عدم تعاون

(C) ترقی پسند تحریک

(D) ان میں سے کوئی نہیں

44- پریم چند نے سرسوتی پریس کہاں قائم کیا؟

(A) لکھنؤ میں

(B) کانپور میں

(C) بنارس میں

(D) الہ آباد میں

45- ابتداً پریم چند کس قلمی نام سے لکھتے تھے؟

(A) گلاب رائے

(B) مہتاب رائے

(C) دھنپت رائے

(D) نواب رائے

40- پریم چند کی تخلیق نہیں ہے؟

(A) ہم خرماں وہم ثواب

(B) کئی چاند تھے سر آسمان

(C) واردات

(D) روٹھی رانی

41- پریم چند نے ادارت کی؟

(A) اودھ پنچ کی

(B) مریدا کی

(C) الہلال کی

(D) ان میں سے کسی کی نہیں

42- پریم چند نے سرسوتی پریس سے کون سا رسالہ

جاری کیا؟

(A) ہنس

(B) مریدا

(C) نیادور

(D) مادھوری

- 46- پریم چند کا لکھا ڈرامہ ہے؟
- (A) کفن
(B) کربلا
(C) نجات
(D) منتر
- 47- اردو کے علاوہ پریم چند کس زبان میں لکھتے تھے؟
- (A) ہندی
(B) فارسی
(C) عربی
(D) انگریزی
- 48- نرملہ کا شوہر کون تھا؟
- (A) ونشی دھر
(B) امرکانت
(C) طوطا رام
(D) منسارام
- 49- ناول ”نرملہ“ کی اشاعت کب ہوئی؟
- (A) ۱۹۰۰ء میں
(B) ۱۹۱۰ء میں
(C) ۱۹۲۹ء میں
(D) ۱۹۳۶ء میں
- 50- ناول ”نرملہ“ کا موضوع ہے؟
- (A) سیاسی
(B) انقلابی
(C) معاشرتی
(D) ان میں سے کوئی نہیں
- 51- پریم چند نے کل کتنے ناول لکھے؟
- (A) پانچ (۵)
(B) تیرہ (۱۳)
(C) دس (۱۰)
(D) بیس (۲۰)
- 52- پریم چند کا پہلا ناول کب منظر عام پر آیا؟
- (A) ۱۹۰۳ء میں
(B) ۱۸۸۰ء میں
(C) ۱۹۳۶ء میں
(D) ۱۹۵۰ء میں

- 53- پریم چند کا پہلا ناول تھا؟
- (A) گنودان
- (B) کشنا
- (C) ہم خرماں وہم ثواب
- (D) اسرار معابد
- 54- ناول ”نرملہ“ کا کردار ہے؟
- (A) گوہر
- (B) دھنیا
- (C) منسارام
- (D) امرکانت
- 55- پریم چند کا آخری نامکمل ناول تھا؟
- (A) منگل سوتر
- (B) کفن
- (C) گنودان
- (D) نجات
- 56- پریم چند کا آخری ناول تھا؟
- (A) غبن
- (B) بازار حسن
- (C) گنودان
- (D) چوگان ہستی
- 57- پریم چند کی پہلی ہندی کہانی تھی؟
- (A) نمک کا داروغہ
- (B) پتھر پر میٹھور
- (C) بوڑھی کا کی
- (D) حج اکبر
- 58- ”پریم چند“ کے قلمی نام سے منشی پریم چند کا کون سا افسانہ سب سے پہلے شائع ہوا؟
- (A) کفن
- (B) عشق دنیا اور حب وطن
- (C) بڑے گھر کی بیٹی
- (D) ان میں سے کوئی نہیں

- 59- پریم چند کا کون سا افسانوی مجموعہ ضبط کر لیا گیا تھا؟
- (A) سوز وطن
(B) گنودان
(C) غبن
(D) نرملہ
- 60- پریم چند نے اپنا قلمی نام ”پریم چند“ کب اختیار کیا؟
- (A) ۱۸۸۰ء میں
(B) ۱۹۰۰ء میں
(C) ۱۹۳۶ء میں
(D) ۱۹۱۰ء میں
- 61- پریم چند کی اہلیہ کا نام تھا؟
- (A) مہادیوی
(B) شیورانی دیوی
(C) آنندی دیوی
(D) سرلادیوی
- 62- پریم چند کے بھائیوں کے نام تھے؟
- (A) گلاب، مہتاب
(B) شری پت، امرت
(C) نوبت، نواب
(D) ان میں سے کوئی نہیں
- 63- ”سوز وطن“ میں کتنے افسانے شامل تھے؟
- (A) ۲
(B) ۵
(C) ۱۰
(D) ۱۵
- 64- پریم چند کا ناول ”نرملہ“ کس ماہنامے میں قسط وار شائع ہوتا تھا؟
- (A) چاند، الہ آباد
(B) زمانہ، کانپور
(C) ہنس، وارانسی
(D) نیادور، لکھنؤ

- 65- پریم چند کے دادا کا نام تھا؟
- (A) عجائب لال
- (B) درگا سہائے سرور
- (C) امرت رائے
- (D) گر سہائے لال
- 66- پریم چند متاثر تھے؟
- (A) گاندھی سے
- (B) ٹالسٹائی سے
- (C) A اور B دونوں
- (D) ان میں سے کوئی نہیں
- 67- پریم چند کے آخری دور کے افسانے ہیں؟
- (A) زیادہ مثالیت پسند
- (B) زیادہ حقیقت پسند
- (C) زیادہ رومانی
- (D) مابعد جدید
- 68- پریم چند کے افسانوں میں انسانی زندگی کا۔۔۔
- مشاہدہ ملتا ہے؟
- (A) وسیع
- (B) محدود
- (C) ایک طرفہ
- (D) سطحی
- 69- پریم چند کا افسانہ ہے؟
- (A) تریاچرتر
- (B) کالو بھنگلی
- (C) بچھو پھوپھی
- (D) میلہ گھومنی
- 70- پریم چند نہیں تھے؟
- (A) آدرش وادی
- (B) رومانی
- (C) مثالیت پسند
- (D) عظمت انسانی کے پیروکار

- 71- پریم چند کے افسانوں کا مجموعہ ہے؟
- (A) غبن
(B) بازار حسن
(C) خاک پروانہ
(D) چوگان ہستی
- 72- ”مرملا“ ناول میں کون سا مسئلہ پیش کیا گیا ہے؟
- (A) ایک غریب کسان کی گودان کی خواہش
(B) زیورات کی طرف خواتین کی رغبت
(C) طوائفوں کے حالات
(D) بے جوڑ شادی کے سبب ناکام ازدواجی زندگی
- 73- گئودان کا مرکزی کردار ہے؟
- (A) ہوری
(B) منسارام
(C) سورداس
(D) امرکانت
- 74- مندرجہ ذیل میں سے کسے منشی پریم چند نے اپنا بہترین ناول کہا تھا؟
- (A) بیوہ
(B) میدان عمل
(C) غبن
(D) چوگان ہستی
- 75- پریم چند کی فکشن نگاری کے پہلے دور کا ناول ہے؟
- (A) گئودان
(B) غبن
(C) جلوہ ایثار
(D) منگل سوتر
- 76- پریم چند کا لکھا ناول ہے؟
- (A) ایامی
(B) توبتہ النصوح
(C) ذات شریف
(D) میدان عمل

77- پریم چند کے افسانوں کے مجموعے ہیں؟

(A) آخری تحفہ

(B) زادراہ

(C) A اور B دونوں

(D) ان میں سے کوئی نہیں

78- پریم چند کی والدہ کا نام تھا؟

(A) مہادیوی

(B) کملا دیوی

(C) آئندی دیوی

(D) ایشوری دیوی

79- پریم چند نے ابتداً کس فرضی نام سے لکھنا شروع کیا؟

(A) نواب رائے

(B) نوبت رائے

(C) دھنپت رائے

(D) شیوپوجن رائے

80- سورداس کس ناول کا مرکزی کردار ہے؟

(A) غبن کا

(B) گئودان کا

(C) چوگان ہستی کا

(D) نرملا کا

81- پریم چند کا شاہکار ناول ہے؟

(A) بیوہ

(B) نمک کا داروغہ

(C) جلوہ ایثار

(D) گئودان

82- پریم چند تھے؟

(A) انقلابی

(B) جدیدیت کے پیروکار

(C) انسان دوست

(D) ریڈیکل

83- پریم چند کے زمانے میں مختصر افسانوں میں ایک

اور رجحان نظر آتا ہے جو رومانی ہے۔ اس

رجحان کے علم بردار ہیں؟

(A) سجاد حیدر یلدرم

(B) قرۃ العین حیدر

(C) سجاد ظہیر

(D) رشید جہاں

84- پریم چند کی تخلیقات کا مقصد تھا؟

(A) سماجی برائیوں کو دور کرنا

(B) اخلاقی خرابیوں کو دور کرنا

(C) پسماندہ طبقے کے حق میں آواز اٹھانا

(D) مندرجہ بالا سبھی

85- پریم چند کی فکشن نگاری کا وصف خاص ہے؟

(A) حقیقت و اصلیت

(B) عبارت آرائی

(C) پر تکلف زبان

(D) تصنع

86- پریم چند کا سب سے پہلا افسانہ تھا؟

(A) اسرار معابد

(B) عشق دنیا اور حب وطن

(C) بوڑھی کا کی

(D) کفن

87- ”سوز وطن“ کی اشاعت ہوئی؟

(A) ۱۹۰۸ء میں

(B) ۱۷۰۸ء میں

(C) ۱۸۰۸ء میں

(D) ۱۹۳۶ء میں

88- پریم چند کی کہانیوں کی سب سے نمایاں

خصوصیت ہے؟

(A) انقلاب و بغاوت

(B) عشق و محبت اور رومان

(C) مافوق الفطری عناصر

(D) سماجی مسائل سے ان کی گہری وابستگی

- 89- پریم چند نے اپنی تخلیقات میں پہلی مرتبہ --- کی زندگی کو موضوع بنایا؟
- (A) شہر
(B) مانوق الفطری
(C) دیہات
(D) ان میں سے کوئی نہیں
- 90- پریم چند متاثر تھے؟
- (A) فرامنڈ سے
(B) گاندھی سے
(C) ہٹلر سے
(D) بھگت سنگھ سے
- 91- پریم چند کا ناول نہیں ہے؟
- (A) جلوۂ ایثار
(B) گوشہٴ عافیت
(C) پردہٴ مجاز
(D) ٹیڑھی لکیر
- 92- پریم چند کی وفات ہوئی؟
- (A) ۱۸۰۰ میں
(B) ۱۹۰۰ میں
(C) ۱۹۳۶ میں
(D) ۱۸۳۶ میں
- 93- پریم چند کی افسانہ نگاری کی ابتداء ہوئی؟
- (A) ۱۹۰۷ میں
(B) ۱۸۸۰ میں
(C) ۱۹۳۶ میں
(D) ۱۸۵۰ میں
- 94- پریم چند کے افسانوں کا پہلا مجموعہ تھا؟
- (A) واردات
(B) سوز وطن
(C) پریم پچھسی
(D) پریم بتیسی

- 95- لمبى كهاس واقع هے؟
- (A) بنارس ميں
- (B) لكهنؤ ميں
- (C) اله آباد ميں
- (D) جوپور ميں
- 96- پريم چند كى ولادت هونى؟
- (A) 1880 ميں
- (B) 1980 ميں
- (C) 1936 ميں
- (D) 1800 ميں
- 97- پريم چند كى جائے پيدائش هے؟
- (A) سنٲور
- (B) ديوا
- (C) لمبى
- (D) مليح آباد
- 98- پريم چند كے والد كا نام تھا؟
- (A) درگا سہائے
- (B) عجاب لال
- (C) نوبت رائے
- (D) مہتاب رائے
- 99- پريم چند كا اصل نام تھا؟
- (A) نوبت رائے
- (B) عجاب رائے
- (C) دھنٲ رائے
- (D) نواب رائے
- 100- پريم چند كا نقطہ نظر تھا؟
- (A) اصلاح پسند
- (B) ترقى پسند
- (C) مثاليت پسند
- (D) يہ سبھى

Rough Work
रफ़ कार्य

Example :

Question :

- Q. 1   (A)   ●   (C)   (D)
- Q. 2   (A)   (B)   ●   (D)
- Q. 3   (A)   ●   (C)   (D)

5. Each question carries equal marks. Marks will be awarded according to the number of correct answers you have.
6. All answers are to be given on OMR Answer Sheet only. Answers given anywhere other than the place specified in the answer sheet will not be considered valid.
7. Before writing anything on the OMR Answer Sheet, all the instructions given in it should be read carefully.
8. After the completion of the examination candidates should leave the examination hall only after providing their OMR Answer Sheet to the invigilator. Candidate can carry their Question Booklet.
9. There will be no negative marking.
10. Rough work, if any, should be done on the blank pages provided for the purpose in the booklet.
11. To bring and use of log-book, calculator, pager & cellular phone in examination hall is prohibited.
12. In case of any difference found in English and Hindi version of the question, the English version of the question will be held authentic.

Impt. On opening the question booklet, first check that all the pages of the question booklet are printed properly. If there is any discrepancy in the question booklet, then after showing it to the invigilator, get another question booklet of the same series.

उदाहरण :

प्रश्न :

- प्रश्न 1   (A)   ●   (C)   (D)
- प्रश्न 2   (A)   (B)   ●   (D)
- प्रश्न 3   (A)   ●   (C)   (D)

5. प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं। आपके जितने उत्तर सही होंगे, उन्हीं के अनुसार अंक प्रदान किये जायेंगे।
6. सभी उत्तर केवल ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक (OMR Answer Sheet) पर ही दिये जाने हैं। उत्तर-पत्रक में निर्धारित स्थान के अलावा अन्यत्र कहीं पर दिया गया उत्तर मान्य नहीं होगा।
7. ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक (OMR Answer Sheet) पर कुछ भी लिखने से पूर्व उसमें दिये गये सभी अनुदेशों को सावधानीपूर्वक पढ़ लिया जाये।
8. परीक्षा समाप्ति के उपरान्त परीक्षार्थी कक्ष निरीक्षक को अपनी OMR Answer Sheet उपलब्ध कराने के बाद ही परीक्षा कक्ष से प्रस्थान करें। परीक्षार्थी अपने साथ प्रश्न-पुस्तिका ले जा सकते हैं।
9. निगेटिव मार्किंग नहीं है।
10. कोई भी रफ कार्य, प्रश्न-पुस्तिका में, रफ-कार्य के लिए दिए खाली पेज पर ही किया जाना चाहिए।
11. परीक्षा कक्ष में लॉग-बुक, कैल्कुलेटर, पेजर तथा सेल्युलर फोन ले जाना तथा उसका उपयोग करना वर्जित है।
12. प्रश्न के हिन्दी एवं अंग्रेजी रूपान्तरण में भिन्नता होने की दशा में प्रश्न का अंग्रेजी रूपान्तरण ही मान्य होगा।

महत्वपूर्ण : प्रश्न-पुस्तिका खोलने पर प्रथमतः जाँच कर देख लें कि प्रश्न-पुस्तिका के सभी पृष्ठ भलीभाँति छपे हुए हैं। यदि प्रश्न-पुस्तिका में कोई कमी हो, तो कक्षनिरीक्षक को दिखाकर उसी सीरीज की दूसरी प्रश्न-पुस्तिका प्राप्त कर लें।